

Székely Péter az USA állampolgára, Ohio államból érkezett. Mint megtudtam, nem csak a neve „Székely”, hiszen édesapja erdélyi, édesanyja pesti, ő azonban már — négy testvérével együtt — az óceán túlsó partján született. Kíváncian beszél magyarul.

— Honnan tudta meg, hogy Magyarországon létezik külföldiek számára ez az új oktatási forma?

— Teljesen véletlenül került a kezembe egy magyar nyelvű amerikai újság cikke, amely a pécsi angol nyelvű oktatásról szólt. Nagybátyám Pesten él, s később ő küldött egy prospektust, amely a szegedi egyetem angol nyelvű kurzusait ismertette. Így kerültem Szegedre, holott korábban még azt sem tudtam, hogy van Szegeden is orvosegyetem.

— Nem is jártál előtte Szegeden?

— Nem. Magyarországon már voltam, körülbelül tíz éve, akkor azonban Budapesten és a Balatonon töltöttem el az időt.

— Milyennek találod Szegedet?

— Ez egy nagyon szép város. A diákélet azonban nem egészen olyan, mint amire számítottam. Lehetne egy kicsit mozgalmasabb.

— Ez az első egyetem, amelyikre jársz?

— Nem, Amerikában már elvégeztem az egyetemet, biológia-kémia szakon, úgyhogy ha nem kerültem volna ide, akkor most valószínűleg kutató lennék, vagy a doktorimon dolgoznék.

— Te viszont orvos szeretnél lenni.

— Igen. Amerikában egyébként legkevesebb 8 év kell ahhoz, hogy valaki orvos legyen. Az átlag orvostanhallgató 28 éves korában kezd el az orvosi fakultát, de akkor már mindegyiküknek van valamilyen alapképzettsége. Maga az orvosi fakultás négy éves, persze el lehet végezni sokkal „kényelmesebben”, akár kétszer annyi idő alatt is, csak az plusz költségbe kerül.

— Mennyibe?

— Az ikertestvérem jelenleg egy amerikai egyetem elsőéves orvostanhallgatója, az ő tandíja 12000 dollár évente. Az enyém ennek negyedrése, tehát nekem megéri idejárni, igaz, hogy itt hat év a tanulmányi idő.

— Magyarországon a diplomás fiatalok többsége a szülők pénzén végzi el az egyetemet. Ti ötven vagyotk testvérek. A szüleitek fizetik a magas tandíjait?

— Nem. E célra bankkölcsönt veszünk fel, amelyet a diploma megszerzése és a munkába állás után kell majd visszafizetnünk.

— Kicsit sokallva említetted az imént a hat évet.

— Szerettem volna, ha mindjárt másodévré vettek volna fel; úgy érzem, hogy az anatómiát meg tudtam volna egy év alatt is tanulni. Sajnos erre nem volt lehetőség, viszont a korábbi egyetemi tanulmányaimat oly módon számították be, hogy a fizikai, kémiai, biológiai jellegű órákra nem is kell járnom. Jelenleg tehát csak anatómiát, latint és történelmet kell tanulnom. Valami haszna azért ennek is van, mert több az időm és viszonylag szabad az életem.

— Kell-e majd honosítani a magyar diplomádat otthon, az Egyesült Államokban?

— Igen, s ez egy nagyon komoly vizsga keretében történik. Két részletben is le lehet tenni, az itteni negyedév után az első részt, amely az elméleti tárgyakból szerzett tudást teszi. Azt hiszem, ez a nehezebb. A második rész a hatodévi után rakható le, a klinikumokból. Átlagban

Ismét a devizás képzésről

Múlt év őszén, október 21-i lapszámunkban közöltük a SZOTE Általános Orvosi Karának dékánjával és dékánhelyettesével folytatott beszélgetést, melyben a kar vezetői részletesen ismertették a múlt év létező új önköltséges oktatási forma kérdéseit. Foglalkozott a devizás oktatással az orvosegyetem KISZ-bizottságának kiadványa, a Synapsis is.

A témára most térünk vissza, hiszen az első nagyobb létszámú évfolyam első szemeszterének lezárása nyilvánvalóan értékes tapasztalatokat nyújtott az oktatóknak és a külföldi, hazánkban és oktatási rendszerünkkel csak most ismerkedő hallgatóknak egyaránt. Ezúttal két elsőéves hallgatóval és egyik professzorukkal beszélgettünk el.

Székely Péter

ezeknek a honosító vizsgáknak csupán 50%-a szokott sikerülni. Tehát mindenképpen „reszkir”, ha valaki külföldön szerez diplomát — esetleg 6 évi tanulás eredménye is elveszhet. Én nagyon remélem, hogy Szegeden jól előkészítenek erre a vizsgára, s az itt megszerzett tudásom elegendőnek bizonyul majd.

— Reméljük mi is.

Ghassan-Nabo szíriai állampolgár, Szíria régi fővárosában, Alepoban született, ott végezte középiskolai tanulmányait is. Tizenkilenc éves. Az első kérdésem tőle is ugyanaz:

— Miért éppen Magyarországot, azon belül miért éppen Szegedet választottad?

— Először nyugat-európai országok egyetemére gondoltam, de aztán egy ismerősömtől megtudtam, hogy Magyarországon is létezik angol nyelvű önköltséges képzés. Úgy tudom, a keleti országokban csak itt és Kelet-Németországban van ilyen lehetőség. Budapestre kerültem, azonban már későn érkeztem, mert az egyetemek országsszerte elkezdődtek. Így beiratkoztam a nemzetközi előkészítő iskolába magyar nyelvet tanulni. Hamar megszoktam, megismertem a fővárost, szívesen ott is maradtam volna, de az ottani egyetem csak német és magyar nyelven folyik az oktatás. Voltak azonban már itt, Szegeden barátaim — idén már másodévesek —, az ő hívására jöttem ide.

— Szíriában nehéz bekezdülni az orvosegyetemre?

— Igen, nagyon sok jó jeget meg kell hozzá szerezni a középiskolában. Sokan jelentkeznek.

— Es a pénz szempontjából kedvező hely neked Magyarországon?

— Szíriában is kell tandíjat fizetni, de nem olyan sokat, mint itt. Az egyik barátom Olaszországban jár egyetemre, ő ott kevesebb tandíjat fizet, mint én Szegeden, itt viszont az élet sokkal olcsóbb. Tandíjjal, lakásbérlettel együtt körülbelül 5000 dollárból lehet kijönni évente.

— Ezt a szüleid fizetik?

— Igen.

— Mennyi az albérlet?

— 4700 Ft-ot fizetünk egy kétszobás, telefonos lakásért.

Ghassan-Nabo

Ketten lakunk itt, Wadah-Kadan barátom és én.

— Jó! Beszélj magyarul. Milyen kapcsolatokat tudsz kialakítani a magyar emberekkel?

— Van egy-két barátunk köztük, de az igazság az hogy a magyarok különbséget tesznek az idegenek között. Nem mindegy, hogy valaki német, amerikai vagy arab. Nem egyformán viselkednek velük. Az arabok közt viszont nem tesznek különbséget, hogy az egyik libiai, a másik szíriai — csak mint arab. Előítéletekkel vannak irántunk. Hamar ránk fogják, hogy minden arab terrorista. Pedig, mint ahogy miközöttünk is van jó ember meg rossz ember, ugyanúgy a magyarok közt is van.

— Az egyetemen is érzel ilyen előítéleteket?

— Nem, az egyetemen ebből nem volt probléma. Lakásügyekben, bankügyekben sokat segítenek nekünk, személyesen a dékán úr is. A tanárok pedig nem azt nézik, hogy milyen nemzetiségű vagy, hanem csak a tudást. Ez egy jó dolog.

— Nehéz az egyetem?

— Az orvosegyetem mindenhol, minden országban nehéz. Nekünk pedig nem csak az orvostudományokkal, hanem az angol nyelvvel is meg kell küzdeni. (Arab nyelvű középiskolában végeztem, és ott egy tantárgy volt a sok közül az angol.) Vizsgaidőszakban annyit tanultunk, hogy hetekig nem aludtunk. Szerencsére minden vizsgánk sikerült.

Dr. Csillik Bertalan egyetemi tanár, az Anatómiai és Szövetani Intézet igazgatója a kezdetektől, tehát másfél év óta részt vesz a devizás hallgatók oktatásában. A meglévő tankönyvek mellé a tananyag alaposabb el-sajátítása érdekében angol nyelvű jegyzeteket, munkafüzeteket állított össze, melyek iránt a pécsi és a debreceni egyetemről is érdeklődés mutatkozik, hiszen az anatómia — természetesen — ott is az egyik legfontosabb „alapozó” tantárgy.

— A devizás hallgatók e felévi kollokviumi eredményei jónak mondhatók — kezdte tapasztalatainak összegzését Csillik professzor. — Az elsőévesek átlageredménye anatómiából 3,3 volt,

amely megegyezik a magyar fogorvoshallgatók átlagával. A 61 első devizás hallgató közel fele jó, illetve jeles érdemjegyet szerzett. A másodéves devizás hallgatók 3,2 érték el, körülbelül harmadrészüket jelesre, illetve jóra kollokvált. Összehasonlításként megemlítem a magyar másodévesek átlageredményét: fogorvoshallgatók 2,5; orvostanhallgatók 3,4. Látható, hogy a másodéves devizás hallgatók is csak minimális különbséggel maradtak el évfolyamtársaiktól.

— Volt-e közülük olyan, aki utóvizsgára bocsátott?

— Igen, volt néhány ilyen hallgató, de második próbálkozására ők is sikerrel vették az akadályt. Vannak olyan hallgatóink is, akik valamilyen oknál fogva még nem tudtak eljönni vizsgázni (riportunk február első napjaiban készült — S. I.), őket természetesen a fenti átlagoknál nem vettem figyelembe.

— Milyen benyomás alakult ki Önben a devizás hallgatók figyelmét illetően?

— Abból kell kiindulnunk, hogy ezek a hallgatók rendkívül heterogén társadalmi és kulturális környezetből jöttek, s az első hónapokban ez a sokszínűség a viselkedésükben is megnyilvánult. Egy azonban közös bennük: mindnyájan akarnak tanulni, megértik, hogy számukra egyetemünkön kiváló lehetőség nyílik arra, hogy céljukat elérve hazájukban majd orvosok legyenek! Eleinte némelyük-nél problémát okoztak a számukra nem megszokott, de egyetemünkön megkövetelt kötelezettségek, baj volt a pontosságukkal, kis idő elteltével azonban ebbe is „beletanultak”, s lassanként szépen összekovácsolódtak.

— Tapasztaltak-e részükről feltűnő hiányzást, távolmaradást az órákról?

— Nem, itt az anatómiai intézetben ilyen nem fordult elő.

— Nehezebb-e banni velük, nehezebb-e órát tartani nekik, mint a magyar hallgatóknak?

— Az oktatómunkát nem lehet „fél kézzel” csinálni. Ha az előadás eléggé szűzgesztív, akkor ezeket a külföldi hallgatókat is jó munkára lehet serkenteni. Ugyanez igaz a magyar hallgatókra is. Tapasztalatom szerint az állandó motiválásnak nagy a szerepe; célravezető, ha minden új ismeretnél tudatosítja bennük az oktató, hogy későbbi hivatásunk gyakorlása során miért és mikor lesz szükségünk arra.

— Ez az új oktatási forma az egyetem számára komoly mennyiségű devizát „termel”. Ön szerint milyen előnye van még ezen anyagi haszon felül?

— Valóban, a mostani tanévben már 300 000 dollár tiszta bevételt termeltünk a népgazdaságnak. De ezen túlmenően: az angol nyelvű oktatás serkenti orvosainkat a minél magasabb szintű nyelvtanulásra; megismerteti őket a legújabb tankönyvekkel s így a modern nemzetközi szakirodalomnak nemcsak a szűkebb kutatási területtel összefüggő szegmenseit, hanem a szaktárgy egészének angol megfelelőjét, s általában az angol orvosi nyelvet szélesebb perspektívában sajátítják el. Mindez természetesen pozitívan hat vissza az egyetemi oktatás egészére is. Jelentősnek érzem, hogy elméleti intézeteink oktatói a saját munkájukban, saját területükben való elmélyüléssel kereshetik meg plusz jövedelmüket, ami nekik anyagilag és szakmailag egyaránt hasznos.

SANDI ISTVÁN

Új tantárgy

Magyarország története — nem középiskolás fokon

A közelmúlt történelmére a fiatalok kíváncsiak igazán. A nagyszülők, az apák és anyák által megélt időszak az új generációnak a jelenét meghatározó történelem. E kijelentéshez hasonlóan az is szakállas igazság, hogy a fiatalok kíváncsisága nagyobb, mint a tudása. Ennek oka, hogy a történelem oktatása olykor nem képes megfelelni a nagy érdeklődésnek. Erről vitáztak a nemrégiben megrendezett országos történelemtanítási konferencián, erről faggatták a Stúdió '88 február 3-i adásában Glatz Ferencet, a Történelemtudományi Intézet igazgatóhelyettesét. A szakemberek állították, hogy az általános- és középiskolát maguk mögött hagyó ifjucok azért tudnak keveset a legújabbkori történelemlről, mert a tudomány — különböző

a szocializmus sajátosságainak felmutatására nagyobb lehetőség van így, hogy e kor történelmének egészét szedjük ízekre, mint ha csak a munkásmozgalom eseményeit elemezzük.

— Hogyan készültek fel az oktatók erre a váltásra?

— N. L.: Öszintén szólva a Magyar munkásmozgalom története címszó ellenére eddig is a korszak történelméről tanítottuk. Hiszen a szocializmus sajátosságai nem csupán a munkásmozgály szerveződéséből, hanem a nemzeti múltból nőttek ki. Egyébként a tanszék oktató-gárdájának kétharmada történész, vagyis nem jelent nehézséget az új tárgy oktatása. A többiek pedig elvégezték az ELTE tudományos szocializmus kiegészítő szakát.

M. M.: Ezen kívül országos és regionális továbbképzéssel készültünk fel 1986 tavaszán az új feladatra. A JATE regionális továbbképző központja válna Gergely Jenő, Korom Mihály, Ormos Mária, L. Nagy Zsuzsa vezetésével szervezett vitát.

— Milyen a tankönyv, elégedő a segédanyag?

— M. M.: Az úgynevezett tanári kézikönyv, a Magyarország a XX. században címmel viseli, s igen gazdag ismeretanyagot tömörít. Ennek szűkebb, didaktikusabb változatát jegyzet formában kapták kézhez a hallgatók.

— N. L.: Ezen kívül a kutatómunka legújabb eredményeit szövegyűjteményben, az ötvenes évek dokumentumait a Nehéz esztendő című kötetben olvashatják a diákok. A kis csoportos foglalkozásokon lehetőség nyílik arra, hogy korszerű segédanyagokat (hang, dia, film) használva tegyük élményszerűbbé a tanulást. A szemléltetés gátja, hogy a tanszéknek botrányosan rossz a technika felszereltsége. A középiskolákat ellátták számítógépekkel, videó-magnókkal, a tudományegyetemen azonban sajnos hiányoznak ezek a modern eszközök.

— Mi indokolja az új tárgy bevezetését? — kérdeztük a JATE Tudományos Szocializmus Tanszékének vezetőjétől, dr. Nagy László docenstól és az új stúdiumot fél éve oktató Új Micheller Magdolna docenstól.

— N. L.: Politikai döntés, az MSZMP KB Agitációs és Propaganda Bizottságának 1982-es határozata előzte meg a tantárgy oktatását. Markánsan fogalmazódott meg az az igény, hogy az utóbbi évtizedek vajadásait a köztudat részévé tegyék. Am ahhoz, hogy megértsük az 1945 óta eltelt időszakot, vissza kell nyúlnunk a századfordulóig, de legalábbis az 1918-as polgári demokratikus forradalomig. Az egyetemisták megdöbbenően keveset tudnak erről a korszakról, a történelmi periódus olyan kérdéseiről, mint az ország szétszakadása, arról, hogy létezett és mit képviselt mondjuk a Márciusi Front vagy a Nemzeti Párt, a Független Kisgazdapárt, mi is az a kitelepítés, vagy ki volt Erdei Ferenc.

— A történelem szakosok is tanulják e tárgyat?

— N. L.: Természetesen, azonban ez a történelem programok szerves részévé szerepel, amit a történelem tanszék oktatnak. Ez persze nem zárja ki azt, hogy a marxista tanszékcsoport oktatója is bekapcsolódjon a történész diákok tanításába. A nem történelem szakos hallgatók féléves kurzusa kollokviummal zárul.

— Kérem, összegezze az első félév tapasztalatait!

— M. M.: A hallgatók nagyon keveset tudnak erről az időszakról, ezért minden új és érdekes számukra. A Horthy-korszak ideológiai áramlatai, a zsidókérdés iránt érdeklődnek. Szerintük „már a csapból is az ötvenes évek folyik”, ezért most a hatvanas évek, a konszolidáció a felkapott téma. Szívesen hallanok a nevezetes személyiségek életútjáról. Úgy érzékeltem, hogy a „Mo.-történet” az egyike a legnépszerűbb marxista tárgyknak.

U. I.